

Reble

Butlletí informatiu, divulgatiu i d'opinió
de l'Associació Cultural L'Espona

Núm. 25

juny-juliol de 2005

Edita: Associació Cultural L'Espona
Adreça: Font Vella, 10
43370 La Palma d'Ebre
Telèfon: 977 77 47 39
e-mail: espona@menta.net

Editorial

Les persones som animals de costums. I allò a què ens aveseu ho acabem considerant com una part més del nostre ser. Amb l'activitat de l'estiu de L'Espona hem aconseguit una mica aquest sentir: arriba el juny i tothom comença a preguntar-se quin feineig ens ocuparà el cap de setmana d'estiu pertinent. És com la festa que els socis esperen. Vam xalar segant i batent, ja volíem repetir. Va fer guàrdia davant de la carbonera i encara ara ens ho passem bé recordant el ball folk d'aquella primera vetllada. I enguany què?

Doncs canviem una mica d'actitud. No volem haver-nos d'acostumar a un mateix format. Hem escoltat la veu dels socis i les sòcies i sabem que us agrada que l'activitat estival anual tingui un caire festiu; no patiu, ho tenim present. Però en aquesta ocasió ens sembla que cal fer un acte més reivindicatiu. És per això que, després de debatre-ho en junta, hem pres l'acord d'aprofitar l'entorn de la Font Vella per aprendre i reviuir junts la feina de fer una espona, d'*apanyar pedra*, com ho hem titulat, i —al mateix temps— per reivindicar, mitjançant l'elaboració d'un manifest que volem escriure entre tots, la importància de la conservació del que és i ha estat la Font. El ball ens sembla que enguany hi era sobrer. En altres ocasions podrà ser, però, un bon complement.

Activitats

- Durant aquests mesos de juliol i agost, l'Associació Cultural L'Espona passarà el cobrament de la quota anual de socis.
- 30 de juliol. "Apanyar pedra"; durant tot el dia reviurem el treball en pedra seca a través de la construcció d'una espona. L'activitat es farà a la Font Vella. Hi ha previstes activitats paral·leles i l'elaboració d'un manifest reivindicatiu de l'espai.
- El Centre d'Estudis de la Ribera d'Ebre, en col·laboració amb l'Ajuntament de la Palma d'Ebre i l'Associació Cultural L'Espona, té prevista la presentació de la *Miscel·lània*, publicació periòdica que dedica a les diferents localitats riberenques i que, en aquesta ocasió, té la Palma com a eix vertebrador. Més endavant us informarem del dia i l'hora de la presentació.
- Els dies 30 de juliol, 6, 19 i 26 d'agost reprendrem el cicle de *Xarrades a la fresca*, enguany amb temes tan variats com l'aprofitament de l'aigua, la llengua, la tradició musical o les cançons de pandero. Les xarrades es faran, com ja és habitual, a la placeta de l'Església Romànica (excepte la del dia 30), a les 22 hores.

XARRADES A LA FRESCA

Des de fa uns quants estius que les xarrades a la fresca s'han fet cosa amena i popular. Vetllades agradables les que hem viscut i gaudit en aquest espai petit i acollidor com és la placeta de l' Església Romànica o...Vella del nostre poble. Xarrades planificant aquelles activitats tan boniques i populars com foren la sega i la batuda; la vetlla perllongada cuidant fumerals d'aquell monument ancestral on anava transformant-se la branca seca amb preuat carbó vegetal; història i configuració de la nostra terra des de temps immemorial; herbes medicinals i remeis casolans per guarir qualsevol mal; jocs perduts i moixons anellats; viatges a llunyanes terres de neu perpètua i alta muntanya indagant, amb gosadia, l'íntim espai sideral.

Festa i xarrada. Vi de la nostra terra i vianda suculenta preparada amb molta cura. La xarrada, amena i compartida. El cafè i la copeta, bona idea per mantindre el cos i la ment en perfecta forma després de tota una jornada feinerà davall de la influència d'un sol ardent.

Som rebrots de vella soca, configurant, amb el nostre treball i actitud, la nostra terra i el nostre ambient. Som llucs de nova brotada que ens agrada la feina ben feta, la xarrada amena, el cafè i la copeta. I volem, amb enginy i fermesa, fer de la nostra terra un paradís de progrés.

La nostra terra és dura, aspra, incòmoda, però a la vegada noble i generosa, perquè està en constant creació, com un part continuat. I entre fredorades i secades, aiguamolls i cercades, hem après, com a punt de referència de certes actituds personals i socials, el de saber escoltar, comprendre i valorar, el grallar lleig i sense sentit de la garsa; el singlotar misteriós del corb; el xiulet de l'àliga caient en picat damunt de la indefensa presa, i el cant alegre i festiu del dòcil i sociable lluer.

Som, potser, pagesos toixarruts en la nostra manera de ser i en el nostre afer. Però portem una certa noblesa, generositat i saviesa dins el nostre cor. És que, com ja va dir un cert autor en una de les seues obres escèniques, "la meua terra i jo som així".

He anat divagant sobre la terra que ens aplega i la nostra manera de ser. Em sap greu. Tornem al solc i bona llaurada. Nit màgica i estiuença; d'activitats ben valorades i de projectes de nous afers. La mateixa televisió catalana ens va reservar un raconet en el seu espai informatiu.

Enmig de la solitud d'aquesta placeta, sento enyor i nostàlgia de la xarrada amena, del cafè i la copeta i la tertúlia animada. Deixo aquest idíl·lic raconet i, fent camí vers la meua estança, vaig rumiant dins mon pensament: aquella nit màgica que l'empenta de la tardor ens va arrabassar, saltironant com cérvola asedegada, novament tornarà... Miro la lluna, que, des d'aquella altura sobirana, contempla amb goig el retorn d'aquella estiuença i màgica nit, la placeta plena, i escolta amb atenció la primera xarrada. Les estrelles celebren amb alegria tan gran esdeveniment, cantant i ballant corrandes dins de l'estança del firmament. El rellotge, diligent amb la seua feina, ens va recordant que el dia ja s'acaba caient rendit en braços de l'ombrós horitzó. Una estoneta d'amigable i animada tertúlia i adéus fins nova trobada en aquest recòndit raconet. El rellotge no para... tam... tam... tam... És que ja són les dotze. Bona vetllada... Com passa el temps!

Camil Llauradó

Si voleu participar-hi *posant Reble* ens podeu fer arribar els vostres articles:

- Posant-vos en contacte amb qualsevol membre de la junta.
- Per correu ordinari o per correu electrònic.

Els articles hauran de ser en català, preferiblement en format digital, mecanografiats a espai senzill, lletra Arial 10 i en programa Word, i hauran de tindre una extensió màxima d'una pàgina.

L'Espona no es fa responsable de les opinions expressades en l'article.